

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1959-1960.

19 JULI 1960.

WETSONTWERP

betreffende de tussenkomst van de Staat in de financiering van de vrije universiteiten en van diverse inrichtingen voor hoger onderwijs en voor wetenschappelijk onderzoek.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR HET OPENBAAR ONDERWIJS ⁽¹⁾,
UITGEBRACHT DOOR DE HEER VERBIST.

DAMES EN HEREN.

In haar vergadering van 19 juli had uw Commissie voor Openbaar Onderwijs o.m. aan de orde het bovenvermeld wetsontwerp.

A. — Algemene bespreking.

Ter inleiding tot de algemene bespreking vestigt de heer Minister er de aandacht op dat het ontwerp geïnspireerd werd door de aanbevelingen verstrekt door de Nationale Commissie der Wetenschappen, onder de leiding van Zijne Majesteit Koning Leopold III.

⁽¹⁾ Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Brasseur.

A. — Leden : de heer Berghmans, Mevr. Craeybeckx-Ory, de heren du Bus de Warnaffe, Eneman, Gendebien, Loos, Peeters (Lode), Mevr. Van Daele-Huys, de heren Vanden Berghe, Verbist, Vermaere, Verroken. — Bracops, Collard (Léo), Cudell, Dejardin, Mevr. Groesser-Schroyens, de heren Hoyaux, Huysmans, Mevr. Prince, de heren Vercauteren. — Destenay, Grootjans.

B. — Plaatsvervangers : de heren Barbé, Debucquoy, Mevr. de Moor-Van Sina, de heren Devos, Hermans, Wirix. — Demets, Denis, Lacroix, Mevr. Vanderveken-Van de Plas, de heren Vanthilt. — Piron.

Zie :

608 (1959-1960) :

— N° 1 : Ontwerp door de Senaat overgezonden.

— N° 2 : Amendement.

Chambre des Représentants

SESSION 1959-1960.

19 JUILLET 1960.

PROJET DE LOI

relatif à l'intervention de l'État dans le financement des universités libres et de diverses institutions d'enseignement supérieur et de recherche scientifique.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INSTRUCTION PUBLIQUE ⁽¹⁾,
PAR M. VERBIST.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le présent projet de loi figurait à l'ordre du jour de la réunion du 19 juillet de votre Commission de l'Instruction Publique.

A. — Discussion générale.

Au seuil de la discussion générale, M. le Ministre signale que le projet s'inspire des recommandations formulées par la Commission Nationale des Sciences présidée par Sa Majesté le Roi Léopold III.

⁽¹⁾ Composition de la Commission :

Président : M. Brasseur.

A. — Membres : M. Berghmans, Mme Craeybeckx-Ory, MM. du Bus de Warnaffe, Eneman, Gendebien, Loos, Peeters (Lode), Mme Van Daele-Huys, MM. Vanden Berghe, Verbist, Vermaere, Verroken. — Bracops, Collard (Léo), Cudell, Dejardin, Mme Groesser-Schroyens, MM. Hoyaux, Huysmans, Mme Prince, MM. Vercauteren. — Destenay, Grootjans.

B. — Suppléants : MM. Barbé, Debucquoy, Mme de Moor-Van Sina, MM. Devos, Hermans, Wirix. — Demets, Denis, Lacroix, Mme Vanderveken-Van de Plas, MM. Vanthilt. — Piron.

Voir :

608 (1959-1960) :

— N° 1 : Projet transmis par le Sénat.

— N° 2 : Amendement.

H. — 716.

Deze Commissie drong aan op spoedige tegemoetkoming aan de dringende behoeften onzer universiteiten.

Zonder te raken aan de innerlijke structuur van het Hoger Onderwijs stelt de Regering voor hoge toelagen toe te kennen aan het Vrij Hoger Onderwijs; het ontwerp voorziet in een bijkomend percentage per schijf van 1 500 studenten boven het normale cijfer van 5 000.

Alle begrotingen en rekeningen dienen voorgelegd aan de Regering, zodat de controle verzekerd is.

Een lid der Commissie ziet in het wetsontwerp een sterke steun voor de financiering van het Vrij Universitair Onderwijs. Die steun is aangewezen, ten einde de achterstand op het gebied van de wetenschappelijke toerusting te verhelpen.

Het heeft er evenwel de schijn van dat een geschil is ontstaan tussen de Rijksuniversiteiten en de Vrije universiteiten. Dit is te betreuren. Er was een akkoord bereikt over een coëfficiënt van tussenkomst. Dit coëfficiënt schijnt later, door politieke bemoeiing, te zijn verhoogd. Er is voor de Vrije Universiteiten niet alleen een verhoging van financiële tussenkomst aan de basis; daar komt nog bij steun voor de administratie en voor de gebouwen.

B. — Bespreking der artikelen.

De artikelen 1, 2 en 3 worden aangenomen met algemeenschap van stemmen.

Bij de bespreking van artikel 4 vraagt een lid om welke reden de bij dit artikel bedoelde aanvullende toelage verhoogd werd tot 2,2 %.

Uit het antwoord van de heer Minister blijkt dat de reden hiervan is: de verhoging van het aantal studenten.

Het amendement op artikel 4, ingediend door de heer Anseele, wordt door hem verdedigd. Hij betreurt dat de Rijksuniversiteiten buiten de onderhandelingen op dit stuk werden gelaten. De Rijksuniversiteiten kunnen niet, zoals de Vrije universiteiten. Instituten oprichten; bovendien kunnen studenten zich in meerdere Instituten laten inschrijven, zodat de rol geen juist beeld geeft van het aantal ingeschreven studenten. De indiener van het amendement wil een evenwaardig stelsel voor de Rijks- en de Vrije Universiteiten, wat het bepalen der toelagen betreft.

Uit het antwoord van de heer Minister blijkt dat alle nodige middelen van controle voorhanden zijn; één student kan niet tweemaal in aanmerking komen voor subsidies aan de universiteit. Het opgeworpen vraagstuk houdt verband met de structuur zelf van het universitair onderwijs; het kan enkel door een nieuw wetgevend initiatief geregeld worden.

Nadat een ander lid der Commissie zijn bekommernis heeft uitgesproken over de nauwkeurigheid van het aantal ingeschreven studenten, verzekert de heer Minister dat hij het vraagstuk zal voorleggen aan het Comité voor Wetenschappelijk Onderzoek en dat hij verslag zal uitbrengen bij uw Commissie.

Bij de stemming wordt het amendement op artikel 4 verworpen met 12 tegen 6 stemmen en 1 onthouding.

Artikel 4 wordt aangenomen met 14 stemmen en 4 onthoudingen.

De artikelen 5 tot en met 10, worden aangenomen met algemeenschap van stemmen.

Bij de bespreking van artikel 10 vraagt een lid of de begrotingen en rekeningen der universiteiten ook kunnen ingezien worden door de leden van het Parlement.

De heer Minister antwoordt bevestigend.

De artikelen 11, 12 en 13 worden met algemeenschap van stemmen aangenomen.

Cette commission a insisté pour qu'il soit rapidement pourvu aux besoins urgents de nos universités.

Sans toucher à la structure interne de l'Enseignement Supérieur, le Gouvernement propose d'octroyer des subventions importantes à l'Enseignement Supérieur libre; le projet prévoit un pourcentage supplémentaire par tranche de 1 500 étudiants inscrits au delà du chiffre normal de 5 000.

Les budgets et les comptes doivent être communiqués annuellement au Gouvernement, de sorte que le contrôle est assuré.

Un membre considère le projet de loi comme une aide importante au financement de l'Enseignement universitaire libre. Cette aide est nécessaire en vue d'améliorer un équipement scientifique suranné.

Il semble toutefois qu'il y ait un conflit entre les Universités de l'Etat et les Universités libres. C'est regrettable; un accord était intervenu sur un coefficient d'intervention, mais il semble qu'il ait été augmenté par la suite, sous l'influence d'interventions politiques. Les Universités libres ne bénéficient pas seulement d'une augmentation de l'intervention financière, mais en outre d'une aide pour l'administration et les constructions.

B. — Examen des articles.

Les articles 1, 2 et 3 sont adoptés à l'unanimité.

A l'article 4, un membre demande pourquoi la subvention prévue à cet article a été portée à 2,2 %.

Il résulte de la réponse de M. le Ministre que c'est en raison de l'augmentation du nombre des étudiants.

L'amendement à l'article 4, présenté par M. Anseele, est défendu par son auteur. Celui-ci regrette que les universités de l'Etat n'ont pas participé aux pourparlers. Les Universités de l'Etat ne peuvent, comme les Universités libres, créer des Instituts; en outre, les étudiants pouvant se faire inscrire à plusieurs instituts, le rôle ne donne pas une idée exacte du nombre des étudiants inscrits. L'auteur de l'amendement désire pour les Universités de l'Etat et pour les Universités libres un régime équivalent en ce qui concerne la détermination des subventions.

Il résulte de la réponse de M. le Ministre que tous les moyens de contrôle existent; un seul étudiant ne peut être pris en considération deux fois pour les subventions à l'université. Le problème soulevé doit être vu dans la structure de l'enseignement universitaire, à cet effet, une nouvelle initiative législative est nécessaire.

Un autre membre s'étant préoccupé au sujet de l'exactitude du nombre des étudiants inscrits, M. le Ministre assure qu'il soumettra la question au Comité de la Recherche scientifique, et qu'il fera rapport à la Commission.

L'amendement à l'article 4, mis aux voix, est rejeté par 12 voix contre 6 et 1 abstention.

L'article 4 est adopté par 14 voix et 4 abstentions.

Les articles 5 à 10 sont adoptés à l'unanimité.

A l'article 10, un membre demande si les membres du Parlement pourront également prendre connaissance des budgets et des comptes des universités.

Le Ministre répond affirmativement.

Les articles 11, 12 et 13 sont adoptés à l'unanimité.

Bij de behandeling van artikel 13 vraagt een lid waarom het Landbouwinstituut te Leuven uitgesloten is van de toepassing der wet, zoals dit blijkt uit het laatste alinea van dit artikel.

De heer Minister licht toe dat dit instituut vroeger behoorde tot het technisch onderwijs, voor wedde en pensioen, terwijl het nu overgaat naar het universitair onderwijs.

C. — Stemmingen over het geheel.

Het gehele wetsontwerp wordt aangenomen met 17 stemmen en 3 onthoudingen.

De Verslaggever,

A. VERBIST.

De Voorzitter,

M. BRASSEUR.

A l'article 13, un membre demande pourquoi l'Institut agronomique de Louvain est exclu de l'application de la loi, ainsi qu'il résulte du dernier alinéa de cet article.

Le Ministre explique que l'institut en question appartenait auparavant à l'enseignement technique, en ce qui concerne les traitements et les pensions, alors qu'il passe maintenant à l'enseignement universitaire.

C. — Vote sur l'ensemble.

Le projet de loi dans son ensemble est adopté par 17 voix et 3 abstentions.

Le Rapporteur,

A. VERBIST.

Le Président,

M. BRASSEUR.